

DOBRY DEN!

Mgr. Veronika Schultzeová, DIS.

**VEDOUCÍ (SOCIÁLNÍ) PRACOVNICE CENTRA “RODINA V TÍSNI” (AD PRO MATKY S DĚTMI,
DŮM NA PŮL CESTY), CHARITA MOST**

SYSTÉM DÁVEK V ČR

**JE POTŘEBA UDĚLAT NĚJAKÉ ZMĚNY? POKUD ANO, PROČ ? A
JAKÉ?**

SYSTÉM DÁVEK V ČR

SYSTÉM DÁVEK...

- **DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY - “RODINNÉ DÁVKY”** (PORODNÉ, PŘÍDAVEK NA DÍTĚ, RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK, PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ, NÁHRADNÍ VÝŽIVNÉ, POHŘEBNÉ)
- **DÁVKY HMOTNÉ NOUZE- “DÁVKY VE FINANČNÍ NOUZI”** (PŘÍSPĚVEK NA ŽIVOBYTÍ, DOPLATEK NA BYDLENÍ, MIMOŘÁDNÁ OKAMŽITÁ POMOC)
- **DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PÉČE** (PŘÍSPĚVEK PŘI PŘEVZETÍ DÍTĚTE, ODMĚNA PĚSTOUNA, PŘÍSPĚVEK NA ÚHRADU POTŘEB DÍTĚTE, PŘÍSPĚVEK NA ZAKOUPENÍ OSOBNÍHO MOTOROVÉHO VOZIDLA, PŘÍSPĚVEK PŘI UKONČENÍ PĚSTOUNSKÉ PÉČE, STÁTNÍ PŘÍSPĚVEK NA VÝKON PĚSTOUNSKÉ PÉČE)
- **DÁVKY PRO POMOC ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝM** (PŘÍSPĚVEK NA PÉČI, PŘÍSPĚVEK NA MOBILITU, PŘÍSPĚVEK NA ZVLÁŠTNÍ POMŮCKU)

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

- **DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY - “RODINNÉ DÁVKY”**
- **DÁVKY TESTOVANÉ
(ZÁVISLÉ NA
PŘÍJMECH)**
- **DÁVKY
NETESTOVANÉ
(NEZÁVISLÉ NA
PŘÍJMECH)**

testované

Přídavek
na dítě

Příspěvek na
bydlení

Porodné

netestované

Rodičovský
příspěvek

Pohřebné

- Přídavek na dítě

Přídavek na dítě je základní dlouhodobou dávkou poskytovanou rodinám s dětmi, která jim pomáhá krýt náklady, spojené s výchovou a výživou nezaopatřených dětí. Při poskytování dávky je testován příjem rodiny v předchozím čtvrtletí. Za příjem se považuje i rodičovský příspěvek.

- Příspěvek na bydlení

Příspěvek na bydlení přispívá na krytí nákladů na bydlení rodinám či jednotlivcům s nízkými příjmy. Poskytování příspěvku podléhá testování příjmů rodiny za kalendářní čtvrtletí. Za příjem se považují i přídavek na dítě a rodičovský příspěvek.

- Rodičovský příspěvek

Na rodičovský příspěvek má rodič nárok, jestliže po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o nejmladší dítě v rodině. Při poskytování této dávky není testován příjem rodiny ani výdělečná činnost pečujícího rodiče.

- Porodné

Porodné je dávka, kterou se jednorázově přispívá na náklady související s narozením prvního dítěte. Při poskytnutí dávky je testován příjem rodiny v předchozím kalendářním čtvrtletí. Za příjem není považován přídavek na dítě.

- Pohřebné

Touto dávkou se přispívá na náklady spojené s vypravením pohřbu. Příjem rodiny se netestuje.

- Životní a existenční minimum

Životní minimum je minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Ve státní sociální podpoře se životní minimum využívá při zjišťování nároku na některé dávky a při výpočtu výše některých dávek. Životní minimum upravuje zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

“RODINNÉ DÁVKY”

- **PŘÍDAVEK NA DÍTĚ (PRO NEZAOPATŘENÉ DÍTĚ DO 26 LET V RODINĚ S NÍZKÝMI PŘÍJMY)**

Nárok na přídavek na dítě má nezaopatřené dítě, jestliže rozhodný (čistý) příjem v rodině je nižší než 3,4 násobek životního minima rodiny.

Věk nezaopatřeného dítěte	Základní výměra přídavku na dítě	Zvýšená výměra přídavku na dítě
0 – 6 let	630	1130
6 – 15 let	770	1270
15 – 26 let	880	1380

ZDROJ: MPSV

Částky životního minima v Kč za měsíc

pro jednotlivce	3 860
pro první osobu v domácnosti	3 550
pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem	3 200
pro nezaopatřené dítě ve věku	
do 6 let	1 970
6 až 15 let	2 420
15 až 26 let (nezaopatřené)	2 770

Životní minimum je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti.

ZDROJ: MPSV

Částka existenčního minima v Kč za měsíc

existenční minimum

2 490

Příklady životního minima různých typů domácností v Kč za měsíc

jednotlivec	3 860
2 dospělí	$3\,550 + 3\,200 = 6\,750$
1 dospělý, 1 dítě ve věku 5 let	$3\,550 + 1\,970 = 5\,520$
2 dospělí, 1 dítě ve věku 5 let	$3\,550 + 3\,200 + 1\,970 = 8\,720$
2 dospělí, 2 děti ve věku 8 a 16 let	$3\,550 + 3\,200 + 2\,420 + 2\,770 = 11\,940$
2 dospělí, 3 děti ve věku 5, 8 a 16 let	$3\,550 + 3\,200 + 1\,970 + 2\,420 + 2\,770 = 13\,910$

Společně posuzované osoby

- rodiče a nezletilé nezaopatřené děti,
- manželé nebo registrovaní partneři
- rodiče a děti nezletilé zaopatřené nebo zletilé, pokud tyto děti s rodiči užívají byt a nejsou posuzovány s jinými osobami,
- jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které prokáží, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

Společně posuzovanými osobami jsou i osoby, které se přechodně, z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání, zdravotních nebo pracovních (včetně dobrovolnické služby), zdržují mimo byt.

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

“RODINNÉ DÁVKY”

- **RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK (PRO RODIČE, KTERÝ PEČUJE O NEJMLADŠÍ DÍTĚ V RODINĚ, MAX. DO 4 LET JEHO VĚKU)**
- **NÁHRADNÍ VÝŽIVNÉ (PRO NEZAOPATŘENÉ DĚTI, KTERÝM NENÍ RODIČEM HRAZENO VÝŽIVNÉ, STANOVUJE SE NA OBDOBÍ 4 MĚSÍCŮ, MAX. VÝŠE: 4000,- KČ)**
- **PORODNÉ (VYPLÁCÍ SE PŘI NAROZENÍ PRVNÍHO NEBO DRUHÉHO DÍTĚTE V RODINĚ, JEDNORÁZOVÁ DÁVKA)**
- **PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ (PRO VLASTNÍKA NEBO NÁJEMCE BYTU)**
- **POHŘEBNÉ (VYPLÁCÍ SE PŘI ÚMRTÍ NEZAOPATŘENÉHO DÍTĚTE NEBO RODIČE NEZAOPATŘENÉHO DÍTĚTE, MAX. VÝŠE: 5000,- KČ)**

DÁVKY HMOTNÉ NOUZE

Osoba v hmotné nouzi

- Osoba či rodina nemá dostatečné příjmy a její celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost. Současně si tyto příjmy nemůže z objektivních důvodů zvýšit (uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku) a vyřešit tak svoji nelehkou situaci vlastním přičiněním.

V hmotné nouzi není osoba,

- která prokazatelně neprojevuje snahu zvýšit si příjem vlastním přičiněním,
- která není v pracovním nebo obdobném vztahu, nevykonává samostatnou výdělečnou činnost a není vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, popřípadě osoba, která je v pracovním nebo obdobném vztahu, ale nemá z těchto vztahů v rozhodném období příjem,
- která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a bez vážných důvodů odmítla vykonávat krátkodobé zaměstnání nebo účastnit se v cíleném programu k řešení zaměstnání,
- které nevznikl nárok na nemocenské nebo jí náleží ve snížené výši, a to z důvodu, že si přivodila pracovní neschopnost úmyslně,
- která je osobou samostatně výdělečně činnou a její příjem po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí proto, že se nepřihlásila k nemocenskému pojištění,
- které za neplnění povinností zákonného zástupce dítěte spojených s řádným plněním povinné školní docházky byla uložena sankce,
- která nastoupila výkon zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody nebo byla vzata do vazby.

DÁVKY HMOTNÉ NOUZE

“DÁVKY URČENÉ PRO OSOBY VE FINANČNÍ NOUZI”

- **PŘÍSPĚVEK NA ŽIVOBYTÍ (VYPLÁCÍ SE PRO ZAJIŠTĚNÍ ZÁKLADNÍCH ŽIVOTNÍCH POTŘEB, NAPŘ. JÍDLO, OŠACENÍ, HYGIENA)**
- **DOPLATEK NA BYDLENÍ (PRO OSOBY V HMOTNÉ NOUZI UŽÍVAJÍCÍ VLASTNICKOU NEBO NÁJEMNÍ FORMU BYDLENÍ NEBO OBÝVAJÍCÍ NEBYTOVÝ PROSTOR)**
- **MIMOŘÁDNÁ OKAMŽITÁ POMOC (JEDNORÁZOVÁ POMOC V SITUACÍCH NEPŘÍZNIVÉHO, MIMOŘÁDNÉHO A NAHODILÉHO CHARAKTERU, KTEROU JE POTŘEBA POSKYTNOUT BEZPROSTŘEDNĚ)**

POUKÁZKY

- Výplata dávek ve formě poukázek se realizuje i nadále, avšak aktuálně v praxi se s jejich výplatou příliš neseťkáváme. Uživatelky azylového domu Centrum „Rodina v tísní“ každý měsíc dostávají PnŽ v celé výši, a to prostřednictvím poštovní poukázky nebo převodem financí na jejich bankovní účet.

**PROBLÉMY, SE KTERÝMI SE SETKÁVÁME V
PRAXI...**

PROBLÉMY, SE KTERÝMI SE SETKÁVÁME V PRAXI...

- Uživatelé sociálních služeb mají obavu z jednání s pracovníci ÚP.
- Uživatelé sociálních služeb nerozumí požadavkům kladeným ze strany ÚP, formuláře žádostí o dávky jsou složité – uživatelé nejsou schopni vyplnit formuláře samostatně.
- Uživatelé se setkávají v praxi s tím, že postupy ze strany ÚP jsou neucelené – pracovníci dávají uživatelům nové výzvy k doložení skutečností, když již dodali všechny doklady, které ÚP vyžadovalo.
- Pozdní výplaty dávek prohlubují nepříznivou sociální situaci uživatelů.
- Pokud se vyplácí dávka zpětně, dochází k ovlivnění výplaty dávky budoucí (výše příjmů).
- V případě stěhování do jiných měst dochází k tomu, že uživatelé nepostoupili spisovou dokumentaci do nového místa bydliště, komplikace se zajištěním dávek na ÚP v místě nového bydliště. (Řešením by bylo umožnění elektronické komunikace a možnosti doložení potřebných dokumentů).

PROBLÉMY, SE KTERÝMI SE SETKÁVÁME V PRAXI...

- Problémy s doložením podkladů společně posuzovaných osob (odmítnutí komunikace s partnerem, manžel zadržen v zahraničí)
- Pravidla jsou striktní, pokud se nemůže uživatelka dostavit na kontaktní schůzku již poprvé za celou dobu evidence, hrozí sankční vyřazení na půl roku a rovněž sankce ve formě ztráty příjmů.

PROBLÉMY, SE KTERÝMI SE SETKÁVÁME V PRAXI...

- PnD – komplikace s dokládáním osobních dokladů i dokladů společně posuzovaných osob
- Příspěvek na bydlení – pokud např. uživatel azylového bydlení pobíral před nástupem do AD tuto dávku, nebude mít nárok na dávku HN – DnB.

ZMĚNY PLATNÉ OD 01. 01. 2022

NOVELA ZÁKONA O POMOCI V HMOTNÉ NOUZI...

- ZMĚNY, KTERÉ BYLY NOVELOU URČENY, MAJÍ SANKČNÍ CHARAKTER A MOHOU OHROZIT CELÉ RODINY, NEJEN PACHATELE PŘESTUPKŮ

Novela zákona o pomoci v hmotné nouzi (zákon č. 327/2021 Sb.)

- ✓ Obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) informuje Úřad práce ČR (dále jen „ÚP ČR“) o všech přestupcích za nepřihlášení dítěte k zápisu k povinné školní docházce a za zanedbávání péče o povinnou školní docházku žáka, době jejich spáchání a správních sankcích za ně pravomocně uložených (ÚP ČR mj. na 3 měsíce snižuje příspěvek na živobytí o poměrnou částku, která náleží rodičům; zůstává částka dětí)
- ✓ ORP informuje ÚP ČR o jím uložené a včas nezaplacené pokutě za přestupek:
 - proti veřejnému pořádku,
 - proti občanskému soužití,
 - proti majetku a
 - v porušení povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou obce pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,

jestliže shledá, že v období posledních 12 měsíců od jeho spáchání jeho pachatel spáchal nejméně 2 přestupky, a o době spáchání všech těchto přestupků.

ZDROJ: MVČR

MOŽNÉ DOPADY...

- DESTABILIZACE NEPŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ SITUACE
- PROBLÉMY SE ZAJIŠTĚNÍM BYDLENÍ/S PLATBOU ZA BYDLENÍ (DÁVKY NESLOUŽÍ V POTŘEBNOU CHVÍLI)
- NEUSPOKOJENÍ VŠECH ZÁKLADNÍCH ŽIVOTNÍCH POTŘEB RODINY
- DLUHY, PATOLOGICKÉ JEVY
- PROHLoubENÍ ZÁVISLOSTI NA NABÍZENÝCH A POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH
- PSYCHICKÉ PROBLÉMY ČLENŮ RODINY, DEPRIVACE RODINY

ŘEŠENÍ

- INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP PŘI ŘEŠENÍ SOCIÁLNÍCH PROBLÉMŮ RODINY I ZE STRANY ÚŘADŮ (PŘÍKLAD Z PRAXE: SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ/SANKČNÍ VYŘAZENÍ PO JEDNÉ NEPŘÍTOMNOSTI NA ÚP - ZTRÁTA FINANCÍ PO SANKČNÍM VYŘAZENÍ)
- ADEKVÁTNÍ OCENĚNÍ PRACUJÍCÍCH (ŽITÍ Z DÁVEK BY NEMĚLO BÝT VÝHODNĚJŠÍ NEŽ DOCHÁZENÍ DO ZAMĚSTNÁNÍ)
- PODPORA VZDĚLÁVÁNÍ OBYVATEL (OSOBY V EVIDENCI NEMAJÍ POTŘEBNOU KVALIFIKACI)
- ZAMĚSTNÁNÍ PRO SAMOŽIVITELE (PRÁCE NA PŮL ÚVAZKU), PODPORA KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ
- DOSTATEK PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ, PODPORA SAMOŽIVITELŮ

“EVROPSKÁ SMĚRNICE”

**MÁTE NĚJAKÝ DOTAZ ČI PŘIPOMÍNKU?
ZEPTETE SE! :-)**

KONTAKTY

- Mgr. Veronika Schultzeová, DiS.,
Centrum“Rodina v tísní”, Husova
305, 417 05 Osek u Duchcova
- schultzeova@charita-most.cz
- schultzeova@seznam.cz
- 778 532 956
- LinkedIn: Mgr. Veronika
Schultzeová, DiS.

**DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST!
PŘEJI HEZKÝ ZBYTEK DNE!**